

KÁVÉESOK LAPJA

IV. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

21. szám

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkesztő: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy feleltre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő.		Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. III. em. 17. Telefon: József 321—05 Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd ucca 31. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig.

Támadások

Időről-időre vendéglős kartársaink egyike-másika megragadja az alkalmat és mint ipari hősi védője és támasza kijelenti és megismétli számtalanadikszor, hogy a vendéglősipar romlásának az oka a kávéházak főzése.

A vendéglősiparnak a Szent György lovagjai rendszeresen kijelentik, hogy bár őket a kérdés üzletileg nem érinti, a kisvendéglők védelmében akarják ledőlni azt a sárkányt, amely 8—10 caffè-restaurant képében fenyegeti azt a közel 2000 főnyi vendéglős társadalmat.

S minthogy minden modernizálódik, a mai lovakok sem lándzsával harcolnak, de a modern technika vívmányait is igénybe veszik, elsősorban azért a jól felszerelt tankért kiáltanak, amelyet államhatalomnak neveznek manapság.

Jöjjön az államhatalom és üssön agyon mindenkit, akinek eszébe jut főzőkanalat venni kezébe a privilégizált és monopolizált vendéglősökön kívül.

Valahányszor néhány vendéglős a nyilvánosság előtt megszólal, nem a maga igazi bajait tárja elő, de előkerül az ócska gramofonlemez és felhangzik a régi nóta.

Nem akarunk a felhozott vádak cáfolatával foglalkozni megtettük azt a közelmúltban a legilletékesebb helyeken és amint az eddigi eredmények mutatják eddig sikeresen. Sőt meg vagyunk győződve, hogy a vendéglősipartestület vezetői is belátták a harc meddő és céltalan voltát, — a legutóbbi nagygyűlés napirendjén ez a kérdés nem is szerepelt, csak egy felelőtlen felszólalás formájában hallottuk az ócska lemezek nyikorgását.

Szerencsére a kávésipar egyetlen reprezentánsa nyomban felszólalt és részben a vádakhoz azonnal visszautasította, másrészt pedig reámutatott arra, hogy a felesleges agyarkodás helyett mindkét iparnak sokkal nagyobb és értékesebb szolgálatot tenne a közös front létesítése.

Amint külföldön — sőt belföldön is tapasztalhatjuk — az azonos célu érdekeltségek „munkaközösségekbe” egyesülnek és önállóságuk sérelme nélkül összefogva dolgoznak.

A budapesti kávéesok képviselői a múltban számtalanszor bebizonyították a közös munkára való készségüket. Sőt még a caffè-restaurant kérdésben is hajlandók voltak méltányos megállapodásra jutni.

Minden hiába, vendéglős kartársainknál erősebb volt az agitáció szava, mint a józan belátás.

Sajnálattal látjuk azt is, hogy ezekben a támadásokban kevés az őszinteség, mert mindenki „másért” küzd és saját érdekét háttérbe szorítja. Pedig mondjuk ki, hogy voltaképpen nem a kisvendéglősök védelméről van szó, de egy-két nagyobb üzletről, amely tényleg érzi egy-két elsőrangú caffè-restaurant versenyét.

A caffè-restaurant nem a kisvendéglők

versenytársa, mindkettő más és más közönséget szolgál ki.

A siránkozó nagyobb vendéglőknek pedig rendelkezésére áll a technika és annyszor előrangot a gastronomia minden eszköze — tessék legalább annyit produkálni, mint a sokat szidott éttermes kávéházak!

Ipari élet

Mozgalmas napja volt a budapesti kávéesok ipartestületének október hó 25-én.

E napon tartotta meg az ipartestület előjárósága október havi ülését, este 7 órakor az adóközösség tartotta közgyűlését és ezt követően látogatott társasvaosorát rendezett a Royal szálló fehértermében. — A hivatalos üléseken a kávésipar aktuális kérdései tárgyaltak nagy érdeklődés mellett, melyekről az alábbiakban számolunk be.

I.

Előjárósági ülés.

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy előjárósági tagjaink egy része feleslegesnek tartja, hogy a közgyűlés bizalmának meg is feleljen. Vannak előjárósági tagjaink akiket állandóan távol látunk. Pedig az előjárósági tagság nemcsak a szaktársak részéről nyújtott cím és kitüntetés, de súlyos kötelezettség, aminek megfelelően erkölcsi kötelezettség.

Az előjárósági ülésén dr. Szlovák Pál iparhatósági biztos, Mészáros Győző elnök, Steuer Marcell és Frenreisz Antal alelnökök, Gál Arnold és Tarján Vilmos szakosztályi alelnökök, Pallai Miksa főpénztáros, Böhm Ferenc ellenőr, Neumann Lajos számvizsgáló, Gerő Aron, Hajós Samu, Horti Károly, Katona Gyula, Klauber József, Lissauer Gyula, Neufeld Károly, Ottó Dező, Propper Márton előjárósági tagok jelentek meg. — Elmaradásukat kimentették Bodó Adolf alelnök, Szeiffert Antal és Keresztes György előjárósági tagok.

Mészáros Győző elnök, a megjelentek üdvözlése után az elmaradottakat kimentve, a jegyzőkönyv hitelesítésére Böhm Ferenc és Horti Károly előjárósági tagokat kérte fel.

Az 1928. évi szeptember hó 25-én megtartott előjárósági ülés jegyzőkönyve a szaklapban egész terjedelmében közzététve, felolvasottnak vétezt és helybenhagyott.

Napirend előtt Tarján Vilmos szólalt fel és a szeptember 24-iki vendéglős nagygyűlésen a kávésiparral szemben elhangzott támadásokat teszi szóvá. Elérkezettnek látja az időt, hogy ezekkel a támadásokkal leszámoljunk. — A vendéglősök nézzék meg a sokat támadott kávéházakat és vizsgálják meg saját véleményüket. Kétségtelenül konstatalható, hogy a vendéglősipar dekadenciát mutat, míg a kávésipar óriási és impozáns módon fejlődik. Elég rámutatni arra az óriási áldozatot jelentő renoválásokra, az újonnan megnyitott kávéházakra, amelyek a kávésipar áldozatkészségét dícsérik. — De míg vannak kávéházak, amelyek üzletmenete kielégítő, sokkal nagyobb azok szá-

ma, amelyek a legnagyobb nehézségekkel küzdenek. — A vendéglősök azt szeretik hangoztatni, hogy míg a vendéglők „rosszul” mennek, addig a kávéházak tobzódnak a jóléttől és gyarapodnak. — Kétségtelen, hogy a vendéglősipar krízisben van, de ez meg van a kávésiparban is. — Az hogy a kávésipar nem nyugszik bele ebbe a helyzetbe és mindent elkövet, hogy a sivar viszonyokat jobbra változtathassa, nem adhat jogot a támadásokra. — Ha a kávésipar fejlődik, ez használ az iparnak, a fővárosnak és az országnak. Csak néhány kávéház van, ahol nagyobb mértékben főznek, ezek nem lehetnek a vendéglősipar romlásának okai. — A főzésből nem lehet monopoliumot csinálni, még kevésbé politikai vagy faji kérdést. — Azt ajánlja a sajtónak nézzen bele a vendéglős urak konyháiba és hasonlítsa össze a kávéházakéval. — A közönség jobban szereti a kávéházakat és ez ellen nem lehet hatósági védelmet követelni.

Szükségesnek tartja, hogy találjuk meg azt a módot, amely erre a támadásra méltó válasz, mert a vendéglősök támadásai nemcsak a nyilvánosság előtt, de más helyeken is állandóan ismétlődnek. — Az ipartestület találjon módot, hogy a nagygyűlésen elhangzott támadásokra megfelelően reflektáljon.

Mészáros Győző elnök köszönetet mond, Tarján Vilmosnak, hogy ezt a tárgyat szóba hozta. — Jelen volt a vendéglős nagygyűlésen, amelynek napirendjén a kávésiparral kapcsolatos kérdések nem is szerepeltek, sőt az egyik jelenlevő kartárs őt e részben meg is nyugtatta. — Annál kínosabban érintette őt az a kirohanás, amelyet egyik felszólaló a kávésipar ellen intézett, anélkül, hogy az elnökség részéről megfelelő intézkedés történt volna. — Ismerteti a kifogásolt előadás tartalmát mely szerint a kávésipar nem ipar, hanem vállalkozás. — A kávéházak hihetetlen jövedelmi források, amelyek munkanélküli jövedelmet hajtanak, a hatóságok figyelme felhívandó arra, hogy míg a vendéglős üzem elsőrendű szükségletet szolgál, addig a kávéház luxus üzem. A kávéesok képesek a menüt ingyen adni, hogy egy feketét eladhassanak. — Mészáros elnök kötelességének érezte, felszólaljon és mint a vendéglős ipartestületnek két évtized óta tagja, rámutatott arra, hogy az ily alap nélküli támadások egyik iparágaként sem tesznek jó szolgálatot. — Tanúságot nyújt fel a vendéglős ipartestületek vezetőit, hogy a kávéesok ipartestülete mindent elkövetett, hogy e kérdést nyugvópontra hozza. Ugyanazon okok, melyek a vendéglős elnéptelenedését okozzák a kávéházakban is érzetik hatásukat. A meddő szöfecsérlés helyett, jobb szolgálatot tenne az iparnak, ha egységes frontot alkotva azokkal a kérdésekkel foglalkoznánk, amelyeknek hatásait mindkét iparág súlyosan érzi. — A felszólalással kapcsolatosan átiratot kíván intézni a vendéglős ipartestülethez, melyben sajnálatát fejezi ki, hogy az igazságtalan támadás ellen nem kaptunk elnöki védelmet.

Tarján Vilmost a megoldás nem elégti ki. — A kérdésnek egész irodalma van, amelyből a mi felfogásunk igazságát megállapíthatjuk. — A vendéglősök a leghevesebb támadást intézték ellenünk, a mi magatartásunk szerény és csendes. — A történet után nem elégséges az elnöki figyel-

BUDAPESTI Telefon: József 462—63 462—64 462—65 323—07	KÖZPONTI ÁLTALÁNOS TEJCSARNOK VII. ROTTENBILLER UCCA 31 A főváros kávéházai, szállodái és kávéméréseinek szállítója. Tójas-osztály.	RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Telefon: József 338—91 346—68 350—16 Sürgőnycim: „Köztej Budapest”
---	---	---

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyártmánya!

meztetés. — Mellőzzük ezt az átiratot, járjunk el mi ez ügyben a magunk álláspontjának megfelelően.

Dr. Havas főtthír a kérdés előzményeire rámutatva, nem tulajdonít a támadásnak nagyobb jelentőséget, mit az is bizonyít, hogy napirenden kívül történt.

Steuer Marcell tiltakozik az ellen, hogy a kávécsipar jogai néhány ur kezétől legyenek függővé téve. Ha a két ipar igazát vizsgáljuk, meg van győződve, hogy a kávécsipar vinné el a pálmát. — A vendéglősök a pincérképzés terére viszik ezt a vitát, holott a vendéglői személyzet részére is csak kedvező, ha a kávéház is működési tere lehet. — A caffè-restaurán jogosságát már a hatóságok is elismerték, ennek törvényes jogai megállapítása iránt kell eljárni.

Elnök a felszólalásokra válaszolva kijelenti, hogy a támadásra a sajtóban fog nyilatkozni és mennyiben szükségesnek látja, átiratot intéz a vendéglős ipartestülethez.

E tárgy ki lévén merítve a napirend letárgyalása következik.

Özy Strausz Miksáné levele, melyben a férje elhunyt a kávéházról nyilvánított részvételt közölte, tudomásulvétel után irattárba tett.

Elnök sajnálattal jelenti be **Buzási** Hermann ipartestületi tag elhunytát, ki közel két évtizeden át volt iparunk érdemes munkása. — Az előjáróság a jelentést fájdalommal részvétellel vette tudomásul.

Lobmayer Jenő és **Purcell** Győző székelyvárosi tanácsnokokat kormányfőtanácsosi kinevezésük alkalmából az elnökség levélben üdvözölte.

Bánó Dezso kormányfőtanácsost tiz évi vezérigazgatói működése, valamint leánya esküvője alkalmából ugyancsak levélben köszöntöttük. — **Bánó** Dezso köszönő levelének felolvasása után az elnöki intézkedések helyesléssel vétettek tudomásul.

Egkher Ferenc, a wieni ipartársulat elnökének jubileumán az ipartestületünk küldöttsége részt vett és az ünnepségen **Mészáros** Győző elnök fejezte ki jókívánalmait.

A **Magyar Hét** ügyében főtthír jelenti, hogy ipartestületünk a Magyar Hét propagandájában való részvételre vállalkozott. Ez okból a plakátokat szétosztotta a kávéházak között, arra kéri a kartársakat, hogy a megküldött propaganda anyagot fűgessék ki. Egyben közli, hogy a „Magyar Hét” alkalmából engedélyezett világiati kedvezményre minden egyes ipartestületi tag nevében igényt jelentett be. — A bejelentés helyességet vétezték tudomásul.

Főtthír bemutatja a **Színművészeti Akadémia** igazgatóságának, valamint a **Brassai** Sámuel unitárius diákegyesület leveleit, melyben szegénysorsu növendékeik, illetve tagjaik részére reggeli kiutalását kéri. — Az egyes kartársakhoz levelet intéztünk, melyben a kérelem teljesítésére felhívjuk.

Elnök a felhívásokat az ipartestület tagjainak figyelmébe ajánlja és kéri, hogy a szegénysorsu tanulóifjúságot szeretettel és melegséggel támogassák.

Elnök felolvastatja **Steiner** Hugó kecszgyáros levelét, melyben a munkanélküli kávéházi alkalmazottak karácsonyi ajándékára 300 doboz kecszet ajánl fel. — Amidőn elnök a legnagyobb elismeréssel és köszönettel emlékezik meg a példadadó áldozatkészségről, egyben felhívja a testület összes tagjait, hogy a munkanélküliek részére megindított gyűjtésben minél intenzívebben vegyenek részt.

Gál Arnold, a felhívást nem tartja elégségesnek. — **Indítványozza**, hogy kerületenként 2-3 kartárs kéressék fel, hogy személyes propaganda útján figyelmeztessék a kartársakat erre a nagyfontosságú zoeiális kötelességükre. — **Elnök** saját részéről elfogadja az indítványt, mire az előjáróság ily értelemben határoz és a végrehajtással az elnökséget bizza meg.

A **mészáros** és hentes ipartestület október 28-án tartandó nagygyűlésére az előjáróság **Pallai** Miksa és **Frenreisz** Antal urakat küldi ki.

Palkovics Ede kormányfőtan., a vendéglős ipartestület díszelnökének 70 éves születésnapja alkalmából rendezendő társasvaconán **Mészáros** Győző elnök **Steuer** Marcell alelnök és dr. **Havas** Nándor főtthír vesznek részt.

Az ipartestületi munkaközvetítő szeptember havi munkásságáról szóló jelentés felolvasatván tudomásul vétették.

Az **Országos Kézműves Testület** előkészítő bizottságának felhívására elnök indítványára az előjáróság esatlakozását kimondja és megbizja az elnökséget, hogy az október 28-iki alakuló gyűlésen vegyen részt.

Elnök jelentés tesz a forralt bor, bőlé, csemegeborok kiszolgáltatása, valamint a fényüzési adóközösség tárgyában a m. kir. pénzügyminiszteriumban történt eljárásról. — A csemegeborok poharanként való kiszolgáltatása tárgyában kielégítő választ kaptunk, a többi kérdés még tárgyalás alatt áll.

A belügyminisztériumban, **Mészáros** Győző elnök, főtthírral együtt eljár és a táncügy, valamint az éjjeli főzés tárgyában benyújtott

kérvények mielőbbi elintézését sürgette. — A kapott válaszok ismertetése után az előjáróság a jelentéseket tudomásul vette.

Elnök beszámol a kártya vigalmi adója tárgyában történt eljárásról. Tisztelt **Lamotte** tanácsosnál a székelyvárosi pénzügyi osztálya vezetőjénél, valamint **Jakab** miniszteri tanácsosnál a pénzügyminisztériumban, akiket a kérelem paratolására, illetve kedvező elintézésére kért fel. — A kapott információk szerint a tárgyalásokba a kártyagyárakat is bevonta és egyben a vidéki városokhoz kérdést intézett a vigalmi adó szabályozása iránt. — A tárgyalások folyamatban vannak és azok eredményéről annak idején be fog számolni.

Elnök bemutatja a „Guide Européen” című — az idegenforgalom érdekeit szolgáló prospektusok szerkesztőbizottságának kérelmét, melyben a szerkesztőbizottságba delegáltak kiküldését, valamint a kartársakhoz szóló ajánlás kiadását kérte. Az előjáróság a kérelemhez elvben hozzájárul és az érdemleges elintézésrel, valamint az ajánlólevél kiadásával az elnökséget bizza meg.

A **Magyar Nemzeti Szövetség** védnöksége alatt forgalomba hozott **Rothermere szobor** terjesztő bizottságának kérelme elintézés végett az elnökségnek adatott ki.

A napirend véget érve, elnök felhívta az előjáróság tagjainak figyelmét az esti 7 órakor tartandó adóközösségi közgyűlésre és az előjáróság ülését berekesztette.

II.

Adóközösségi közgyűlés.

A Royal szálló fehértermében összegyűlt megjelentek számán meglátást, hogy húsbavagó kérdésként van szó, mert az adóközösség közgyűlésére annak tagjai csaknem teljes számmal megjelentek és a vitában nagy érdeklődéssel vettek részt.

A közgyűlést **Mészáros** Győző elnök pontban 7 órakor nyitott meg a hatóságok részéről **dr. Ország** Sándor és **dr. Majtényi** László pénzügyi titkárok és **dr. Szlovák** Pál iparhatósági biztos jelentek meg.

Elnök a megjelentek üdvözlése után a jegyzőkönyv vezetésére **dr. Havas** főtthírt, hitelesítésére **dr. Strausz** Vilmos és **Majtényi** István adóközösségi tagokat kérte fel. — Ezután felhívta főtthírt, hogy az adóközösség eddigi működéséről szóló számadatokat terjessze elő.

Dr. Havas főtthír a számadatokat bemutatva jelenti, hogy f. é. október 20-ig az adóközösség tagjai 450 467,92 pengőt fizettek be, amely összegből adó címén a kir. kincstárnak 400.000.— P időközi kiadások fejében 13.157,31 P

összesen 413.157,31 P fizetett ki, így az adóközösség egyenlege 37.310,61 P-t tesz ki.

A kincstárral szemben esedékessé vált 400.000 pengőből, a tagok adó címén csak 391.802,34 P-t fizettek be és így 8.197,66 P-t a tartalékalaphól kellett fedezni. — A tagok összhátraléka (adó + tartalék + kezeletési költség + késedelmi kamat) összesen 19.905,10 Pengőt tesz ki, melynek behajtása folyamatban van.

Mészáros Győző elnök a jelentés adataira rámutatva, bizonyítottan látja azon állítások alaptalan voltát mintha a kávécsipar sorsa rózsás lenne. Tudjuk mit jelent amikor ezt az adót be kell fizetni. — Az üzletkezelés formája visszaesett és ma már olyan kartársak is késelelemben estek, akikről azt fel sem tételeztük volna. — Az eddigi tapasztalatok bizonyos intézkedések szükségét vetették fel, amelyeket a tárgyalások folyamán kíván érvényesíteni. Nem adja fel a reményt arra nézve, hogy a pénzügyi kormányzattal meg fog tudni állapodni és az adóközösséget sikerülni fog a megváltozott viszonyok dacára fenntartani. — Ha nem tudjuk megkapni azt, amit a megváltozott viszonyok indokoltak tesznek, úgy sajnálattal kénytelenek leszünk lemondani azokról az előnyökről, amelyet az adóközösség nyújtott. Az adóközösség fenntartása mellett van és ily értelmű felhatalmazás megadását kéri.

Dr. Ország titkár ismerteti a kincstár szempontjait, úgy véli, hogy az elnökségnek sikerülni fog a nehézségeket leküzdeni. — A felmerült technikai és adminisztrációs kérdések iránt teljes jóakarattal ígér. — Hangsúlyozni kívánja azt, hogy amennyiben a kincstár könnyítéseket vagy engedményeket adhat, azt csak az adóközösség keretén belül adja és így azok, akik ahhoz nem esatlakoznak adójukat csak a fennálló törvényes szabályok és ellenőrzés mellett róhatják le. **Grosz** Ödön: Bizzuk meg az elnökséget, hogy belátása szerint járjon el és igyekezzék a viszonyoknak megfelelő engedményt elérni.

Steuer Marcell abban a várakozásban volt, hogy az elhangzott illetékes nyilatkozatok szerint a fényüzési adó teljesen eltöröltetik, sőt a forgalmi adó is csökkentetik. Hivatkozik több miniszteri kijelentésre, mely szerint az élelmezési ipar nem lehet fényezés. — Az elmúlt év folyamán a kiküldött hatósági közegeknek módjában volt a kávéházak üzletmenetébe betekinteni és megállapíthatják, hogy az adóteher esőkentéte indokolt és jogosult. — Kéri hogy a hatóságok az ipar viszonyait vegyék figyelembe.

Lissauer Gyula sokallja a hátralékok összegét. Szomorú dolog, hogy vannak kartársak, akik hónapról-hónapra nem fizetnek adót. — Az ily eljárás bűn az összkávécsipar ellen. Mindenki teljesítés hűségese kötelességét. — Az általánosságok megállapításánál kéri, vegyék tekintetbe a súlyos viszonyokat. — Arra kéri az elnökséget, hogy a notorius nem fizetőket hagyja ki a közösségből.

Gál Arnold: Az adóközösséget fenn kell tartani. Ismeri a helyzetet és mondhatja, hogy a legminimálisabb esőkentés legalább 20%. Kéri, hogy az elnök ur kellő helyen érvényesítse ezt a szempontot. Együttal indítványozza, hogy ha lehetséges ne csak a fényüzési és forgalmi adóközösséget létesítsük, de terjesszük azt ki a többi adóemlékre is.

Tarján Vilmos megállapítja, hogy az adóközösség jó, de drága. A tavalyi helyzettel szemben általános lerogyolódás és leszegényedés tapasztalható. Aki a kávéházban tavaly még kis meut fogyasztott, most beéri két tojással. — A közönség teljesítő képessége legyöngült, de a kávéházak rezsije nem esőkent. — Ha pedig ez így áll joggal hivatkozhatunk **Wekerle** pénzügyminiszter ur nyilatkozataira, akikben meg van a hajlandóság a fényüzési adó terheinek megszüntetésére. — Ez elsősorban az élelmezési szakmát illetheti meg, hiszen a hatóságok is meggyőződhetnek, hogy ennek semmi jogalapja nincs. De a miniszteri nyilatkozatok sem eszkomptáhatók 100%-ban és tudja, hogy ez máról-holnapra nem történhetik meg. Az adóközösség fenntartása mellett van, azzal, hogy enyhítést kérjünk a tavalyi helyzettel szemben.

Vas József a kiskávécsipar adóterheinek esőkentését kéri.

Pallai Miksa ugyancsak a sivár gazdasági viszonyokra mutat rá, a régi fényes kávéházak konganak az őrösségtől. Az adóközösséget fenn akarja tartani és bizalmat szavaz az elnökségnek, mely behívnyította, hogy nem kimélt sem időt, sem fáradságot, hogy az adóközösséget oly irányba vezesse, hogy a tagokat nagyobb kár ne érje. Kéri, hogy az ügyet a felső hatóságoknál az ipar érdekeinek megfelelően képviselje.

Gellért Zsigmond az évközben való revizió szükségét hangsúlyozza. — A jó forgalom üzletke átalánya emeltessék fel és ebből fedeztessék a hiányt.

Katona József, a Spolarits Rt. képviselője a pezsgőért történt utánfizetés beszámítását kéri.

Mezei Géza az adóközösség fenntartása mellett van, de megesapant forgalom figyelembevételét kéri.

Dr. Ország figyelmeztet arra, hogy évi általánosság megállapítva, annak évközben való megváltoztatása ki van zárva.

Káldor Fülöp a késedelmi kamatok magasságát panaszolja.

Hajós Samu híve az adóközösségnek, bár ebben az évben rosszul járt, ráfizetett, mégis meg van elégedve, mert nem volt kitéve zaklatásoknak. — A mai összeg azonban nem tartható fenn.

Kreiner Imre hangsúlyozza bár adóval nem tartozik, kiméletet kér a hátralékosok részére. Elismeréssel van **Grosz** Ödön iránt, aki a szakmát előre vitte és az ellene szóló támadásokat elítéli.

Mészáros Győző elnök tudatában van annak, hogy a gazdasági élet depressiójában vagyunk, mit a kávécsipar is súlyosan megérez. Aki ennek ellenkezőjét állítja, tudva valótlant állít. Ezt akkor szögezi amikor a közgyűlés határozatot hoz, hogy kívánja-e az adóközösség intézményét fenntartani, vagy sem. — De feltételes határozatot hozni nem lehet. Tessék bizalommal lenni azok iránt akik ezeket a tárgyalásokat vezetni fogják, akik mindent el fognak követni, hogy a tárgyalások eredménytel végződjenek. Megnyugvással hallgatta a nívós felszólalásokat és a pénzügyi kincstár képviselőjének felvilágosításait. — A fényes kávéházak sok fájdalomnak és gondnak visszatükrözöi. — Az elhangzott felszólalások súlyos megnyilatkozásai voltak ennek az iparunk, amelyet egyesek sárral dobálnak és rágalmaznak. Mi teljes mértékben óhajunk kötelességünknek eleget tenni. — Az 1927. év végén fix összegben állapodtunk meg a kincstárral szemben, amelynek megfizetését vállaltuk. — A hátralékosokkal szemben a helyzet nehéz, mert közpénzkerül van szó, amelyek kezelése a legszigoribban kell, hogy történjen. — Ha ezt tartjuk szem előtt, nem lehetünk élműzök. — Kijelenti, hogy az adóközösségek csak akkor jön létre, ha az a mai viszonyoknak megfelelő mértékben lesz megállapítva. — Bűszkeséggel állapítja meg, hogy a hatóságok részéről megértéssel és belátással találkoztunk, reméli ez most is így lesz. — A késedelmi kamatok mér-

Alapított 1886-ban

Herzka, Halász és Berger

vas és rézbutor-gyár

Budapest, V., Lipót-körút 10.

Teljes kávéházi és szállodai berendezések.

soklése iránt az új alakuló közgyűlésen fog javaslatot tenni.

Gillet Zsigmond és dr. Országh Sándor felszólalása után elnök a kérdést szavazásra teszi fel, mire a közgyűlés egyhangúlag felhatalmazást ad az elnökségnek, hogy az adóközösség fenntartása, illetve az 1929. évre való megnyitása iránt a pénzügyi hatóságoknál eljárjon és az egyezséget megkösse.

A napirend ki lévén merítve elnök köszönetet mond *Korányi* Zoltán urnak a terem átengedéseért, felkéri a megjelenteket, hogy a közgyűlést követő társasvaesórán minél nagyobb számmal vegyenek részt. — végül pedig a közgyűlést befejezték nyilvánítják.

III.

Társasvaesora.

Mintegy 80 tagú társaság foglalt helyet a gyorsan megterített fehér asztaloknál. — A közgyűlés résztvevői és a különböző szállító cégek reprezentánsain kívül dr. Szlovák Pál iparhatósági biztos, Lindl Zsigmond szfv. főjegyző, dr. Országh Sándor és dr. Majtényi László p. ü. titkárok, dr. Tencsényi Béla bírósági szakértő, Keller Andor az Újság és Oláh János a M. O. T. munkatársa vettek részt. A közgyűlésen tárgyaltak hatása alatt kevés felszólalás hangzott el.

Elsőnek Mészáros Győző elnök szólalt fel. — Fellemlítve a vendéglősök nagygyűlésén elhangzott támadó-eket kimutatja azok alapítatlan és céltalan voltát. Majd az ipar helyzetét ismerteti és a hatóságok segítségének szükségére mutat rá. Ennek reményében köszönti a hatóságok képviselőit, köztük Lindl főjegyzőt, valamint az összes megjelent barátainkat és kartársakat.

Majd Steuer Marcell hivatkozott arra, hogy a vendéglősök támadásaival szemben a kávéiparosnak erős támasza van: a közönség szeretete és ragaszkodása. — Ez a mi legerősebb szervezetünk. — Bécsi tapasztalatait idézve fellemlíti, hogy Bécs városa teljes mértékben értékeli a kávéipar jelentőségét, mely az idegenforgalom egyik erős bázisa. — Ezt kéri a mi hatóságainktól is, akiket szeretettel üdvözlöl.

Barátságos beszélgetés közepette telt el az est főbb része, míg 11 órakor Mészáros Győző elnök asztalt bontott és a társaság szétoszlott. — Egyik része azonban Steuer Marcell elnök vendégszerető meghívására az Abbazia kávéházban töltött még el egy kedélyes órát.

Hivatalos rész

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara

23653—1928. szám.

Tekintetes Elnökség!

I.

Több oldalról felmerült az az óhaj, hogy az adókövető hatóságoknál azokat a fiatal segédeket, akiket az iparosok a kereskedelemügyi miniszter úr 94881—1926. számú körrendelete értelmében felszabadulásuk után tovább foglalkoztatnak, az adókövető hatóságok az iparos adójának megállapításánál a felszabadulástól számított egy évig figyelembe ne vegyék. A t. Ipartestület tájékoztatására megjegyezzük, hogy ezzel a kérelemmel a pénzügyminisztérium is foglalkozott és a következő megállapításokat tette:

„A kereseti adóról szóló 1927. évi 300—PM. sz. Hivatalos összeállítás 22. §-ának (2) bekezdéséhez zúfított utasítás értelmében a jogerősen megállapított általános kereseti adóalapot a következő év-

Mocznik mustár a legjobb !!

re új követés mellőzésével, változatlanul fenntartják azokra az iparosokra nézve, akiknek adóalapja (az iparüzésből származó adóköteles tiszta jövedelme) a 6000 P-t nem éri el. Eszerint az iparosok túlnyomó részének adóalapját nem állapítják meg évenként, hanem az több éven át változatlan marad. Ily körülmények között nincs befolyással az iparos adójára az, hogy évközben valamelyik tanonca felszabadul és segéd minőségben tovább alkalmazza.

Uj adókövetés esetében is csak akkor veszik figyelembe a segédek számát, mint külső ismérvet, ha az iparos a valóságos jövedelmét hitelt érdemlően nem mutatta ki. Ha azonban az iparos könyveket vezet és azok alapján kimutatja a valóságos jövedelmét, akkor nem a segédek száma alapján, hanem a kimutatott valóságos jövedelem alapulvételével állapítják meg az általános kereseti adóját. Végül a tanoncok száma is figyelembe veendő az adóalap megállapítása során akkor, ha a tanoncok száma a segédek számának 30 százalékát meghaladja. Ebben az esetben minden három tanoncot egy segédnek kell számítani.

Ezek a rendelkezések a pénzügyminiszter úr megítélése szerint tehát egyáltalán nem szolgálnak akadályul arra, hogy az iparosok a felszabadult tanoncokat legalább egy évig mint segédeket alkalmazhassák.

Budapest, 1928. október 17.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara:

Szűcsy,
főtktár.

elnök.

II.

A Budapesti Kávésok Fényüzési és Forgalmi Adóközössége a következő körlevelet küldötte az ipartestület összes tagjához:

Igen tisztelt Kartársak!

Adóközösségünk folyó év október hó 25-én tartott közgyűlése egyhangúlag kimondotta, hogy a Budapesti Kávésok Fényüzési és Forgalmi Adóközösséget az 1929. évre is megalakítja.

Mielőtt ez ügyben további lépéseket tehetnénk, szükségünk van pontos megállapítására annak, kik kívánunk 1929 évi január hó 1-től kezdve az adóközösségbe belépni.

E végből ideesatoltan minden egyes ipartestületi tag részére belépési nyilatkozatot csatolunk, azzal a felhívással, hogy azt szabályszerűen aláírva, cégbélyegzővel ellátva és két tanu előtte-

Elavult és téves

az a nézet, hogy jó kávé csak babkávéből készíthetünk. Sőt ellenkezőleg: egy jó kávépótlék a babkávé erejét, ízét és színét csak fokozza, tartalmasabbá és táplálódabbá teszi. Ezért veszik hozzáértők évtizedek óta csak Franck Henrik Fiai R. T. bevált kávédaráló védjegyjét gyártmányait.

François pezsgő

Transylvania
Cremant rosé
Baththány brut

Telefon: Teréz 236-66.

KOLÉNYI KORNÉL

KONZERVGYÁR, BUDAPEST
CÉG ALAPITVA: 1879. ☉ TELEFON: J. 323—00

Jammjei elsőrangúak!

Kajsziabarack-íz
minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.
Budapest, VIII., József körút 38. Telefon J. 392-77

KLEIN JAKAB

alpaccaárugyára

Budapest, VIII., Losonczy u. 15.

Városl. útlet: VI., Király ucca 74.

Telefon: József 43—52.

Szállít raktárról mindennemű kávéházi és vendéglői alpacca-felszerelést.

Mindennemű javítást saját gyáramban eszközölök.

Vidoni Testvérek és Társuk

Magyar Szalámigyár, Debrecen

világhírű

szalámikülönlegessége!

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.
Budapest, VIII., József körút 38. — Tel. J. 392-77

NOSZLOPI

finom pék- és cukrászsüteményei elismerten legjobbak

Üzemtelep: VI., Szív ucca 13.

Telefon: Lipót 901-74.

mezésével három napon belül adóközösségünk iró dájába visszajuttatni sziveskedjék.

Azok részére, akik a folyó 1928. évben az adóközösségnek nem voltak tagjai, kérdőívet csatolunk, melynek rovatait pontosan kitöltve hozzánk a belépési nyilatkozattal együtt vissza kell küldeni.

Nyomatékosan figyelmeztetjük a Budapesti Kávésok Ipartestületének összes tagjait, hogy a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság határozata szerint az adóközösség megalakulása esetén, a közösség keretein kívül semminemű könnyítés vagy átalányozás nem fog engedélyeztetni, vagyis azok, akik a közösségnek nem tagjai, fényüzési és forgalmi adókat pöntári ívek alapján tartoznak leróni és teljes mértékben alá vannak vetve az ellenőrzésre fennálló törvényes rendszabályoknak.

Kartársi üdvözléssel:

Budapest, 1928. október 27.

Dr. Havas Nándor sk., Mészáros Győző sk.,
főtákar, elnök.

Figyelmeztetjük az összes kartársakat, a kik az 1928 év folyamán az adóközösségnek nem voltak tagjai, a megküldött belépési nyilatkozatokat saját érdekében pontosan kitöltve, sürgősen küldjék vissza.

SZAKKÉRDÉSEK.

ROVATVEZETŐ: KATONA ISTVÁN

Adóközösség

Maholnap elérkezik az évfordulója annak az új adófizetési rendszerünknek, melyet a bizonyos adófizető kategóriák, tömörülések együttes fizetése és pedig egyetemleges felelősség mellett történő lerovása miatt adóközösségnek neveztek el.

Ezelőtt egy évvel mondhatni ismeretlen fogalom előtt álltunk, az idegen barátságosan, de egy kevés rezerváltsággal fogadtuk, hiszen nem lehetett tudni, mit várjunk tőle. Az egyéves tapasztalatok immár megtanítottak használatára, már látjuk hátrányait, de előnyeit is, úgy hogy a napokban lezajlott adóközösségi közgyűlésén, annak a jövő évre való meghosszabbítás iránti döntés egyáltalában nem volt meglepetés. A közgyűlés lelkesen szavazta meg a fel sem tett bizalmat iparunk vezetőségének és adta meg a mandátumot a változott viszonyok adta változtatások kiharcolásához, mely elé a legnagyobb bizalommal nézünk.

Azt hiszem, az általános tájékozottság megerősítésére fog szolgálni az, ha egy rövid összefoglalásban komprimálom ezen rendszer születési körülményeit és a közgyűlésen elhangzott és el nem hangzott, de a levegőben lévő gondolatokból egy kis összeállítást nyújtok.

A veszített háború, a forradalmak és azt követő konszolidálatlanság gazdasági helyzetünket és ezzel kapcsolatosan pénzügyi egyensúlyunkat a teljes eső szélére sodorták.

Az örületes világinfláció, mely elsőpörűt útjából mindent és mindekit, aki a stabilitást, az áradattal való szembehelyezkedést megkísérelte, lassan visszavetett a régi medrébe, de a rettenetes áradás mindenütt jóformán a teljes pusztulás, sivar és kétségbeesztő képét hagyta maga után. — Eltűntek a határvonalak, nem volt többé győző és legyőzött, a büszke gloire éppen úgy ott feküdt a porban, mint az általa kétvállra fektetett nagybirodalom.

Természetes, hogy ezt a világtasztrófiát, ezt a gazdasági viládkrisist mi sem usztuk meg szarazon. Nálunk is volt forrponit és a jég hideg zuhany a vad konjunktura vágató szekerén ülő közgazdaságra jóformán megsemmisítő hatással volt.

A kormányzat erélyesen és kiméletlenül vette kezébe az állampénztár rendezését ugyanakkor, amikor szinte percek alatt szüntek meg a hirtelen támadt és fényes jövedelmi existenciák ezrei, elkövetkeztek azok az idők, amikor az állam szanalását kellett tüzzel-vassal keresztülvinni, mert különben a szakadéka zuhantunk volna le.

Szomorú, kietlen esztendőök voltak ezek, melyeknek súlyát mindenké, de különösen mi, pesti kávésok éreztük meg, hiszen a mi üzemeink létalapját az általános jólét, jókedv, munkabőség adja meg. Ezzel szemben egyrészt vendégeink elszegényedése, a közhangulatra nehezedő megélhetési gondok, a munkanélküliség, másrészt üzemeink fényüzési vállalatú való deklarálása és sok tucat adóval való agyonterhelése a pesti kávéházakat egy csapásra temetőkké tette.

Az állampénztár szabadság évek keserves szenvedési útján szanalódott, rendeződtek, az összekuszált gazdasági fonalak és ma már többé-

kevésbé stabil helyzettel, gazdasági megállapodottsággal állunk szemben. Ez a helyzet tette lehetővé, sőt eredményezte az állampénztár ama főrekvését, hogy a rengeteg adminisztrációs költséget igénylő adórendszerét egyszerűsítse és bizonyos csoportoknak, ipartestületek erkölcsi összességének méltányos engedmények mellett engedje át az összességre kirott és azért egyetemleges felelősség mellett az adónak kirovását és behajtását. Ezzel az állampénztár büdzséje fix, előre meghatározható összegnek felelt tud rendelkezni, stabilitását egy évre előre visszavonhatatlannal és abszolút szilárd bázisra helyezve, fel tudja építeni.

Ezek voltak azok az előzmények. Mint sok más ipartestület, úgy mi is megalkottuk adóközösségünket, vezetőségünk hozzáértése szinthe felszólalás nélkül tette elfogadhatóvá az egyénekenti kirovást, mely a multtal szemben bizonyos engedménnyel, enyhüléssel járt.

Mi azonban a helyzetet ma? Szomorúan tapasztalt és tudott tény az, hogy egy újabb általános depresszióval, gazdasági ellanyhulással állunk szemben. Az elmúlt esztendő mindenütt erős visszaesést hozott az üzletek forgalmában és így a tavalyi megállapítást, melyek az 1926-os év forgalmát véve alapul, alapították meg a mai helyzetben teljesen lehetetlenekké, elviselhetetlenekké váltak.

Hogy ez mennyire igaz, kiviláglott abból a kimutatásból, mely az adóközösség közgyűlése elé terjesztett. A csonka év máris hatalmas összegű hiányt mutat ki, de az adókat pontosan fizetők szájából egyértelműleg hallatszott a panasz és egyben a kijelentés is, hogy ilyen alapon nem tudják a jövő évben viselni a terheket. Az általános elszegényedéssel járó forgalomesökkenés dacára sem az árakat emelni, sem pedig a naponta dráguló rezsit esőkenteniük nem lehet, hiszen kézenfekvő, hogy épen a rossz helyzet még fokozott érkefejtésre készlet, mivel egy esetleges emelés vagy rezsiesökkenés széles kategóriák elmaradását vonná maga után.

Itt csak egy segítség van: az állampénztár szanalása után el kell következni a gazdasági egyedek szanalásának!

Az államot vért izzadva segítettük ki a kátyúból, most itt az ideje annak, hogy a felesleggel dolgozó állam siessen segítségére a tönk szélén álló gazdasági életnek.

Engedményt, még pedig jelentős engedményt kérünk a jövő esztendőre addig is, amíg sikerül leküzdönnünk azt a ma lehetetlennek bizonyult deklarációt, miszerint egy tejeskávét elfogyasztási luxus. A kávéházak, ellentétben minden tévedésen vagy tudatos rosszindulat alapult megállapításokkal, súlyos helyzetben vannak, mert a polgári közzükségletet szolgálják és ezzel szemben viselik a fényüzés nyomozott terheit. A mi üzemeinket csak belülről lehet megvizsgálni, mert még az esetleges teli kávéház sem jelent semmit, hiszen látjuk, milyen hosszú időt vesz magának a bentartózkodásra a vendég és miként redukálja fogyasztását a semmi határa felé. A vendég legtöbbször nem is kívánja a rendelt cikket elfogyasztani, mert teljesn kielégíti a kényelem, amit a kávéház mindent felölölő kiállítás nyújt.

Nem hagyhatjuk szó nélkül a vezetőség nehez helyzetét az adóközösségbe lépett, de adókat hiányosan vagy egyáltalában nem fizetőkkel szemben. Bármennyire is fáj az erélyes fellépés, amivel ezen rossz helyzetben lévőekkel szemben fellépni kényszerül, még se kerülhető el, mert az összesség érdeke úgy kívánja. Elvégre a multban az állami hatóságok sem ismertek könyörületet, sőt sokkal kiméletlenebbek voltak, mint a mostani adóvezetőség, amely két kezét megkötve érzi, mikor saját vére ellen kell fordulnia. Remélhetőleg sikerülni fog ezen bajba jutottakkal is méltányosan megállapodni, hogy a hátralékos tartozásukat milyen formában egyenlítik ki, mert ök sem kívánhatják, hogy más fizesse ki helyettük az adókat.

Az adóközösséget megújító tárgyalások elé pedig nézzünk bizalommal, mert tudjuk, hogy vezetőségünkben meg van a kellő tájékozottság, tudás és erély, mellyel a teherviselés határt megiszabni tudják.

Ha az állampénztár a gazdasági egyedeket a megsemmisüléstől meg akarja menteni, akkor sürgősen oda kell dobni az adóengedmények mentőövét, de inkább tegnap, mint holnap.

Mert ha nem sikerül a való helyzet kellő mérlegelését elfogadgatnunk, akkor térjünk vissza a régi állapothoz, jöjjön a bár kényelmetlen és zaklató, ellenőrzésen alapuló adókirovás, mert kényelmünket és munkaidőnk szabadságát és zavartalanságát ilyen drágán megvásárolni nem tudjuk.

Katona István.

ÖZV. BERKOVITS KÁROLYNÉ

papírárugyára

Budapest, VII., Sip utca 4. • Tel.: J. 425—31.

Hektograph sokszorosító, papírszalvéta, tálpapír, étlap, block, fogvájó, billiárdgolyó, dátkó, dominó, sakk, törv. védett fémkeretes újságmappa és az összes kávéházi kellekek elismerten legolcsóbb beszerzési forrása.

MODERN KÁVÉHÁZ

nem képzelhető el modern gépek nélkül! Óriási anyag- és személyzet megtakarítás! A mellékelt ábra szerinti szab. kávédaráló nálunk üzemen megtekinthető.

A darálószerkezet elsőrangú, végtelen finom szabályozó szerkezettel ellátott.

Állandóan frissen darált kávé.

Mayer Hermann és Hirschler

kávéházi, vendéglői konyhaberendezések
Budapest, VI., Teréz körút 48. sz.

MEGELÉGEDETLEN LATJA EL MUNKÁJÁT

HA ÉLETTET, CSALÁDJÁT, VAGYONÁT AZ IPAROSOK ORSZÁGOS BIZTOSÍTÓ KÖTELEKE SZERZŐDÉSES BIZTOSYBAN AZ ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGGAL BIZTOSÍTJA

Önérzetes mesterember saját intézményeit támogatja. Az iparosok Országos Biztosító köteleke az iparosoké. Budapest, IV., Apponyi tér 5., félemelet.
Telefon Automata 815—41.

BORPALOTA R.T.

PALACKBORPINCESZET

VIII. KENYÉRMEZŐ UCCA 6.

TELEFON: J. 395—64, 346—11.

OCEAN

KONZERVEK
A LEGJOBBAK

Rendelje meg a Magyar Kávésok Évkönyvét!

PREISZ MIKSA

gőz- és villanyüzemű fehérsütemény és kenyérgyára

Gyártelep és főüzlet: VI, Kazár utca 9. ■ Telefon: 104-84

Szállít reggel 7 órától este 7 óráig minden időben friss süteményt és kiváló minőségű házikenyert.

NEPTUN

GŐZMOSÓGYÁR R.-T.

BUDAPEST, X., KORPONAI UCCA 16-18.

Telefon: J. 410-84.

Üzemi és háztartási fehérnemű leggondosabb tisztítása.

Fehérnemű-kölcsonzás, konfekcionálás.

Asztalneműek, pincérkabátok, munkaruhák stb. kedvező beszerzése.

Paschka és Társa — Heim H.

Fűtési és Vasipari Részvénytársaság

BUDAPEST

V. ker., Mária Valéria ucca 10. szám.
Telefon: Automata 820-41.

Amerikai „ETNA” és eredeti Heim-Meindinger rendszerű központi ventilációs frisslevegő fűtőberendezések.

Kávéházak részére a legideálisabb, leg-hygieneikusabb, és leggazdaságosabb központi fűtőberendezés. Óránként 2-3-szoros égszere, nagy tüzelőanyagmegtakarítás.

Azonkívül:

Eredeti Heim „Meindinger” „Helios” és „Redivivus” folytonégő kályhák.

100 kg. fehérnemű értéke cca 2500 pengő.

Ennek gondos mosása á 40 fillér 40 pengő.

Sikerült azonban egy olcsó mosodát találni a 35 fillér 35 pengő. Megtakarítva 5 pengő. Hát ezen 5 pengőért kockáztatja valaki 2500 pengő értékű holmiját?

Sajnos, a „mosóda” nagyon kényelmesen, gyorsan, sőt „hőfehéren” képes tisztítani akár 10 fillérért is. Ez az átka a mosóiparnak, ha ez a tevékenység „ipar”-nak nevezhető. Ezt azonban a gőzmosógyár nem fogja nyújtani, mert annak csupán a vízóperálása per kg. ruha 2 fillér. Közelmúltban megtörtént eset, hogy egy gőzmosógyár új ügyfele az első szállítmány átvétele után megelégedését fejezte ki. Az üzem vezetője az elismerést elhárította azzal, hogy egyszeri mosás után még nem jár elismerés. Meg van győződve, hogy 2-3 évi mosatás után ezen elismerést a még mindig ép fehérnemű fogja igazolni. És ez helyes! Ezt tartsa szem előtt a fogyasztó, akkor ezzel bizonyosodott neki, hogy a házon kívüli mosás a legolcsóbb, a legkényelmesebb. Csak meg kell válogatni az üzemet. Nem szabad helytelen követelményeket felállítani. Felesleges az úgynevezett „hőfehér” ruha. A ruha legyen tiszta. Kabátunkat sem adjuk naponta a vegytisztítóba, hanem naponta csak keféljük és gondozzuk, félevenként azután beadjuk a vegytisztítónak. Így van ez a fehérneművel is. Allandóan mosassuk gondosan, félevenként kérjük a gőzmosógyárat egy alaposabb, úgyszólván vegyi tisztítás elintézésére, mely az esetleges állandó mosással el nem távolítható foltokat vegyi úton fogja azután kitisztítani. A gőzmosógyártól azonban csak a „tiszta” fehérneműt igényeljük.

Végül még néhány szót a higiénéről. A gőzmosógyár nagyzütem gőzgépei 8 atm. gőzt termelnek, melynek hőfoka 170°. Ha ez a feszültségi veszteség folytán le is esőknek 140 fokra, még mindig teljesen fertőtlenítő hatása van, minthogy a tüdővész, vérmegezés, gennyedés baktériumai 75-80 foknál elpusztulnak. De itt van még egy másik higiéniai védelmi vonal: a gőzvasalás. Itt a hőfok a fentlét meg sokkal magasabb és a behatás sokkal közvetlenebb. Ezeket kívül akár háztartás, akár üzemből van szó, ha nem tárol és nem kezeldik otthon a szennyes, higiénia szempontjából szintén egy előny.

Egy mosodai szakember adta elő a következő megtörtént esetet: Egy étermi üzem vezetője mindenképpen ragaszkodott az otthonmosáshoz. A szakember konkrét számítási adataira a szakos általános ellenvetéseket tette. Munkás nem kerül semmibe — van. Szappan, mosószer (ha ez chlór, akkor tényleg a beszerzés olcsó, csak a használat borzasztó drága) semmiség, berendezés van. Szén mindig kell amugy is. A szakembernek ezen nagystílusú számadásra igazán nem volt ellenvétele. Azonban a szóban levő üzemnek a napokban történt kiegyezési tárgyalásainál súlyos nehezségei s kellemetlenségei voltak, mert a kiadásokról, amelyek a vezetőség tudta nélkül a bevételeket állandóan jelentékenyen túllépték, semmiféle feljegyzés nem volt.

A mosodai szakember utólag igazolja, hogy ennek az üzemnek tényleg fogalma sem volt önköltőseiről.

Sem az üzemnek, sem a háztartásnak ugyan nem életkérdése a mosás, azonban a kis háztartásnak jelentékeny vagyontétele a házi fehérnemű, az üzemnek már nagy vagyontétele és fontos üzletterdeke a fehérneműek megóvása és tiszta mosása.

Azért egyaránt megfontolandó, hová, kinek adjuk ki a fehérneműtisztítást. Ha megbízható helyre adjuk, ezzel máris gondosan és olcsón intéztük el ezt az állandó problémát, amely oly indokolatlanul sok gazdasszonynak, üzemtulajdonosnak feleslegesen gondot okoz.

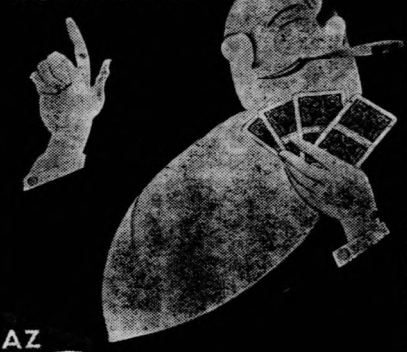
Terényi Deszó.

Miért és hogyan vegyük igénybe a gőzmosógyárat?

A mosás eddig úgyszólván az asszony birodalma volt. Szakszerűen nem igen foglalkoztak ez iparággal. Ily üzemek akként jöttek létre, hogy vagy a teknőt, vagy pedig a részletré vásárolt legolcsóbb gépet állították be, amellyel az ily üzem már most igényezett gyorsmosásokat végezni. Ropant egyszerűen el is érte a „hőfehér” ruhamosást, olcsóbb jóval, mint a lelkiismeretes szaküzem, csupán a mosató jött reá, hogy mily drága volt ez a mosás és kimondotta az ítéletet: „A mosoda megbízhatatlan, rongál és pusztít.” Ebben igaz volt, de megérdemelte a károsodást, mert elővigyázatlan és gondatlan volt. A vonat ha felülünk reá az állomáson, a száguldó haladás legkényelmesebb otthona, ha elbibe állunk, borzalmas gyilkos. A gőzmosógyárral is úgy vagyunk, hogy a mai kor haladó kor, a lakás viszonyok, szociális helyzetek, gazdasági és higiénikus követelmények a kisebb fehérnemű készletű üzemek és magánfelek részére célszerűségi és gazdasági okokból feltétlenül szükségessé teszik a gőzmosógyár igénybevételét, azonban — csak a kellő biztonságot nyújtó oly üzemeket, ahol lelkiismeret és szaktudás párosult. A gőzmosógyár kell, hogy helyesen válassza meg gépeit, amelyek járata és működése semmiféle káros hatással a fehérneműre ninesen. A helyes gépbéállítás révén azután a ruhával való hánasmód sokkal enyhébb, mint a háztartás rideg, leggyakrabban kiméletlen kézi munkája. A gépekkel elkerüljük a ruha kiméletlen dörzsölését, nem kell mosódeszka, sem suroló kefe. A mosógép nyugodt, sima forgásaival enyhén kezeli a ruhát. A mosónő lelketlenül kifecseget a nedves ruhát, ellenben a percenként 1200 fordulatot tevő centrifuga, vagy a gőzzel fűtött, levegőáramlású szárítókamra a természet törvényei szerint szárít: meleggel és széllel. Végül pedig a hatalmas, gőzzel fűtött kalander a legmegbízhatóbb óriási vasaló, melynek komplikált szerkezete, manométereje, rugói és nyomó hengerei pörköltést kizárnak, ellenben egyenletesen, hajszálnyira beállított vasalást biztosítanak.

Nem kell a vasalónó türelmetlenségével vagy megbízhatatlanságával számolni, itt a munka tényleg úgy megy, mint egy „gép”. Csak néhány példával mutatunk reá a géptechnika fontosságára és előnyére, de ugyanez megvan a mosóanyagok felhasználásánál is. A lelkiismeretes gőzmosógyár már a víz használatánál érvényesíti figyelmét. Elve: „Sok víz”. Mindenki beláthatja ennek fontosságát, mert kétségtelen, hogy a víz nem rongál, ellenben hathatós tisztítóeszköz. A helyzet magaslatán álló üzemből azonban ezen természetesnek látszó tény is fokozza, amennyiben teljesen lágy, szűrt vizet használ, amely még az ivóvízben levő kevés méz vagy vastartalmú anyagokat is kizárja és feleslegessé teszi oly mosóanyagok használatát, melyek a keményebb víz hatását fokozzák. Ha a víz ily körülményes megfontolást képez, mennyivel inkább az alkalmazott szappanok és zsírok. Nem elegendő megvásárolni ládászámra a szappant, hanem meg kell figyelni annak összeállítását és a tényleges minőséget állandóan vegyileg ellenőrizni. Mindezt természetesen csak a legalaposabb szaktudással vezetett nagy üzem végzi. Hol van az a háztartási mosoda, amely ily körültekintéssel jár el? Hát képes egyáltalában erre a háztartási mosás? A nagyzütemi gépmosás nem szorul hangzatos mosóporokra, maróanyagokra, mint a munkáján könnyíteni igyekvő házimosónő! A megbízható gőzmosógyár nemcsak tisztít, hanem megóvja a fehérneműket. Azonban — a mosató válogassa meg, kire bizza a tisztítást. Az alacsony mosási díj gyakran nagyon drága. Előfordul, hogy néha folyik az alkú 5 fillérre! Nézzünk meg egy ilyen számítást egyszerűen:

TÖKÉLETES

AZ

Optima

JÁTEKKÁRTYA
GYÁRTJA: HAMBURGER és BIRKHOLZ
PÁRIS (NYUGODALMÚ RÉSZEVTÁRSASÁG)
BUDAPEST
TELEFON L. 902-37, 903-46, 913-40.

HIREK

Miről ne feledkezzék meg?

November 5-ig megfizetendő a novemberi lakbér I. részlete.

November 6-ig esedékes a nem átalányozott zenés kávéházak vigalmi adója.

November 10-ig befizetendő az adóközösség tagjainak előző havi fényüzési adója.

November 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti és rokkantellátási adó.

Esedékes a kereseti, jövedelmi és vagyonadó negyedik negyedévi részlete.

November 20-ig megfizetendő az átalányozott és zenés-kávéházak vigalmi adója.

Küldje be hozzájárulását a munkanélküli gyűjtéshez!

Megrendelte már a Magyar Kávésok Évkönyvét?

Kitüntetés. A kormányzó úr Ófőméltósága Liber Endre, Purébl Győző és Lobmayer Jenő fővárosi tanácsnokoknál hosszú és érdemes közéleti munkásságuk elismerésüül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta. Ipartestületünk, melynek munkássága folyamán alkalma nyílott főként Lobmayer és Purébl tanácsnok urak jóindulatát élvezni, örömmel vett tudomást e jól megérdemelt kitüntésekről és levélben fejezte ki üdvözléteit.

Halálozás. Október 16-án 61 éves korában elhunyt Buziási Herman ipartestületünk régi érdemes tagja, a Rákóczi uti Lloyd kávéház tulajdonosa hosszas szenvedés után. Temetése október 17-én ment végbe a rákoskeresztúri temető halottsházából nagy részvét mellett. Ipartestületünk képviseletében — Mészáros Győző elnök távolléte folytán — Steuer Marcell, Bodó Adolf és Frenreisz Antal alelnökök, Hájós Samu szövetségi alelnök, dr. Havas Nándor főtitkár, Póllák Samu ipartestületi tagok jelentek meg a temetésen és fejezték ki a kartársak részvétét a gyászoló családnak.

Palkovics Ede ünneplése. Október hó 29-én ünneplte meg a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete, valamint a Magyar Szakácsok Köre Palkovics Ede m. kir. kormányfő-tanácsost, az ipartestület diszelnökének, valamint a szakácsok köre alapítójának 70 éves születésnapját. Ez alkalomból az ipartestület megfestette Palkovics Ede művészi arekét, úgyszintén a szakácsok köre művészi kivitelű nagymesteri oklevelét nyújtott át. A díszes ünnepség a Nemzeti Kaszinó különhelyiségében folyt le nagyszámú közönség jelenlétében. Az ünnepségen, valamint az azt követő társasvacsorán a Budapesti Kávésok Ipartestülete részéről Mészáros Győző elnök, Reiner Mór, az ipartestület volt elnöke, Steiner Marcell alelnök és dr. Havas Nándor főtitkár jelentek meg. A felszólalások során Mészáros Győző elnök köszöntötte az ünneplettet, kérve őt, hogy tartsa meg ipartestületünket is szeretetében.

Gyász eset. Weingruber Ignác kartársunk és családját súlyos gyász eset érte. Legifjabb szép reményekre jogosító 25 éves fia, István, október 27-én hosszas szenvedés után elhunyt. — A temetés október hó 30-án ment végbe a Weingruber család számos barátja, tisztelője és kartársai jelenlétében.

A Munkásbiztosító Pénztár megszűnteti a 76 filléres kézbesítési díjak szedését. Általános volt az a panasz, hogy a Munkásbiztosító Pénztár a díjak beszedése alkalmából hetvenhat fillér kézbesítési díjat követelt olyankor is, amikor — a felszólítást nem is kézbesítik. Vidéken például az iparosok, munkások biztosítási díjait az ipartestületek szedik össze a Munkásbiztosító Intézet megbízásából és jöllehet, így az intézetnek semmilyen költsége nincsen, a hetvenhatfilléres kézbesítési díjakat mégis be kell fizetni. Az összes érdekeltségek köréből felmerülő állandó panaszok hatása alatt, értesülésünk szerint, a Munkásbiztosító Intézet most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a hetvenhatfilléres kézbesítési díjat megszűnteti és csak akkor számítja fel, ha a többszöri kézbesítés szükségessége tényleg felmerül.

A Neptun gőzmosogár üzeme nap-nap mellett erőteljesebben fejlődik. Az inetzív propaganda szép sikerrel járt és nemesak kartársaink, de az iparunk közteléken kívül állók is mind nagyobb számban veszik igénybe, ami a mosogár kiváló és jutányos munkásságát dokumentálja. A legközelebbi napokban a megrendelt kölesönruha is beérkezik, akkor a gyár teljes mértékben fog kartársaink rendelkezésére állani.

Munkanélküli segélygyűjtés. Minden felhívás és felszólítás nélkül Steiner Hugó kekszgyáros 300 doboz kekszet ajánlott fel munkanélküli alkalmazottaink javára a lelkeshangú kísérőlevelében. kifejezett azon óhaját, hogy kezdeményezze például szolgáljon a gyűjtésben való részvételre. Sajnálattal látjuk azonban, hogy kartársaink a többszörös felhívás és figyelmeztetés ellenére nem veszik ki részüket a gyűjtésből abban a mértékben, amint az elvárható lenne. Eddig a következő kartársak küldötték be saját és alkalmazottaik hozzájárulását: Böhm Ferenc (Csarnok), Ottó Dező (Valéria), Katona Gyula (Club), Pallai Miksa (Magyar Korona), Láng Ármán (Mereur), Fried Jenő (Miénk), Mészáros Győző (Central), Gerő, Konti és Freiwirth (Keleti), Pátria kávéház rt., Horti Károly (Emke), Szántó Béla (Műcsarnok), Scheiring János (Irredenta), New York kávéház rt., Neumann és fia (Erdélyi), Steiner Marcell (Abbázia), Suszky Tibor (Abonyi).

Egy kávéskanálnyi vízzel száz kilométerre akar egy gyorsvonatot hajtani Hohenau német vegyész mérnök szenzációs tanulmányával. Londoni jelentések szerint a világ gazdasági élete forradalmi jelentőségű változások előtt áll abban az esetben, ha igazaknak bizonyulnak azok a jelentések, amelyek egy Braziliában élő német tudós találmányáról számolnak be. A londoni nemzetközi tüzelőanyagkongresszuson Hohenau német mérnök a vízben levő gázerőnek, mint energiaforrásnak a felfedezéséről számolt be. Hohenau vegyész mérnök a kongresszuson bejelentette, hogy tízenháromévi kísérletezés után sikerült feltalálni azt a módot, amellyel a hidrogenmonoxydot motorok hajtására lehet felhasználni. Hohenau a találmányának a jelentőségéről értesítette a német és angol kormányokat. Hohenau mérnöknek sikerült ugyanis a vízből a hidrogenmonoxydot úgy kiválasztani, hogy a jövőben ezzel az energiaforrással a szén és a petrolum teljesen mellőzhető lesz. A feltaláló szerint egy kávéskanál vízben annyi gázenergia van, hogy egy gyorsvonatot száz kilométerre el tud majd hajtani. Egy teáscsészében levő víz gázmennyisége a Mauretania gőzöst elhajtja Londontól Newyorkba. Hohenau szerint a vízben olyan nagy mennyiségű gázforrás van, hogy a szén és az olaj erőforrások már többé nem kellenek majd az emberiségnek. Londonban egyelőre nagy szkepszissel fogadták ezeket a bejelentéseket és most Hohenau a sor, hogy bebizonyítsa állításának valóságát.

Magyar Hét 1928. november 3—11-ig. Csonka-Magyarország importjával százezer munkást és tízezer tisztviselőt tart el a külföldön ugyanakkor, amikor idehaza ezrével nyomorognak munkanélküli magyar munkások és magyar tisztviselők. Pártoljuk a magyar ipart.

Főkapitányi parancs a korlátlan szeszkimézésről. A budapesti főkapitány a következő napi-parancsot adta ki: „A budapesti honvéd városparancsnokság arról értesít, hogy az utóbbi időben legénységi állományba tartozó katonai egyének olyan nagy mértékben leittasodtak, hogy az illetők másnap déli tízenegy óráig kihallgathatók nem voltak. A városparancsnokság ezeknek az okát abban látja, hogy a vendéglősök és kocsmárosok korlátlan mennyiségben és olyan egyéneknek is kiszolgáltattak szeszes italt, akiket az ittasság jelei kétségtelenül láthatók. Ennek megakadályozása céljából felhívom a rendőrség főparancsnokát és a tisztikar tagjait, utasítsák az őrszemélyzetet, hogy az szeszes italoknak ittas egyéneknek való kiszolgáltatását fokozottabb mértékben ellenőrizzék és amennyiben az utcán, vagy valamelyik italmérési helyiségben ittas katonai nait egyént találunk, erről a városparancsnokság ügyeletes tisztjét telefonon haladéktalanul értesítsék. További ital kiszolgáltatását pedig akadályozzák meg és az italmérési engedély tulajdonosa ellen a feljelentést haladéktalanul tegyék meg.” Ugyancsak utasítja a rendőrfőkapitány a rendőri büntető bírakat, hogy az ilyen természetű kihágási ügyeket soron kívül tárgyalják le és a kihágás elkövetőjével szemben a törvény teljes szigorával járjanak el.

Ipartestületi választásoknál az iparhatósági biztos, vagy ipartestületi elnök nem dönthet. Az egyik vidéki ipartestületnél történt meg az, hogy az elnök választásánál egyenlő arányban oszlott meg a két jelölt között a szavazat. Az elnököl iparhatósági biztos elkövette azt a hibát, hogy ahelyett, hogy új választást rendelt volna el, elnöki szavazattal tulajdonképpen kinevezte az ipartestület elnökét. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ezzel kapcsolatban megállapította, hogy az iparhatósági biztos eljárása alapszabály- és törvényellenes volt. Minden ipartestületi alapszabályban megtalálható az a rendelkezés, hogy az elnök csak szavazategyenlőség esetén szavazhat, midőn hozzájárulása állni egyik, vagy másik indítványt határozatává emeli, ez a választásokra nem vonatkozik. A választásoknál mindig, kivéve a közfelkiáltással történő választást, titkos szavazás rendelendő el, amelynek természete hozza magával, hogy az elnök nyitlan nem is dönthet benne. Egyébként is csak indítványok eldöntéséről lehet az elnöki szavazásról beszélni.

Ipartestületi jegyző alkalmazásának tartamára nézve, vagy az ipartestület alapszabálya, vagy a választásról szóló határozat az irányadó. Ha erre vonatkozólag sem az alapszabály, sem a választásról szóló határozat intézkedést nem tartalmaz, az ipartestületi jegyző határozatlan időre választottnak tekintendő.

Jár-e felmondás kiegészítő tisztviselőnek? Egy budapesti szállítványozó és közlekedési részvénytársaság a folyó év elején több tisztviselőt vett fel abból a célból, hogy a könyvelésben előforduló hibákat kutassák ki, azokat helyesbítsék és a mérlegkészítési munkálatokban vegyenek részt. Kifejezetten megállapodott a tisztviselőkkel abban, hogy csak kiegészítő minőségben alkalmazza őket, megbízatásuk csak a mérlegkészítési munkák befejezéséig terjed és hogy felmondási idő semmi körülmények között sem illeti meg őket. A mérlegkészítési munka befejezése után a cég el is bocsátotta a tisztviselőket, akik ekkor felmondási időre járó fizetésük iránt pert indítottak a vállalat ellen a munkaügyi bíróságnál. A bíróság a részvénytársaságot ítéletileg kötelezte, hogy az elbocsátott tisztviselőknak a felmondási időre esedékes fizetést szolgáltatassa ki. Az ítélet megokolása, többek között, a következőket mondja: Az a megállapodás, hogy a szolgálati viszony csak a mérlegkészítési munkálatok befejezéséig tart, a szolgálati viszony időtartamát teljesen határozatlanná teszi, mivel a szerződésben nincs naptárral megjelölve az a nap, amikor a mérlegmunkálatok befejeződnek. Állandó bírói gyakorlat, hogy a határozatlan időre szóló szolgálati viszonyt csak felmondással lehet megszüntetni. Felmondás azért jár, mert a munkavállaló nem maradhat bizonytalanságban az iránt, hogy mikor szűnik meg alkalmaztatási viszonya és hogy a felmondási idő alatt módjában legyen új állást keresni. Eppen ezért a felmondási jogról való lemondás is érvénytelennek tekintendő, ha a lemondás a felfogadaskor történik, mert kétségtelen, hogy ilyenkor az alkalmazott kényszerhelyzetben van. Az alperesi cégnak azt a kifogását, hogy a felperes tisztviselők csak „kiegészítő” minőségben voltak alkalmazva, azért nem vette figyelembe a bíróság, mert a kiegészítő-tisztviselő fogalmát sem a törvény, sem az érvényben levő rendelet, sem a bírói gyakorlat sem ismeri.

Kartársak!

A kávé gépen kell főzni!
Ez a haladás útja!
A nyert kávéital mindig egyforma jó,
nem függ minősége az egyéni
kezeléstől.

Az általam eddig forgalomba hozott
francia Percolateur kitűnő.
Aki használja, nagyon kedveli.

**De a kezelés tekintetében
praktikusabbnak mutatkozik a
Professor Junkers
vízforraló automa-
tával egybefüggő
kávéforrázó gép.**

A főzés úgyszólván automatikus.
Egy negyed óra alatt kész a kávé!
A nyert kávéital felette aromatikusan
ragyogó színű, tartalmas.
Amellett 20%-át takarítja meg a
kávéitalnak.
Ezt bebizonyítom.
Gőzfűtésre, villanyra és spirituszra.
Ára mérsékelt és részletfizetésre
kapható.
Rövid idő alatt kifizeti magát a gép
Több előkelő üzletben működés-
ben látható!
Kivánságra vételkényszer nélkül
mutatok be kávéfőzési próbát.

Forduljon
HARSÁNYI-hoz
József 459—26 alá.

Magyar Hétben és azontúl csak

Staufer

sajtot tartson!

M. KIR. UDVARI FÉMÁRUGYÁR
HACKER MÓR
BUDAPEST, IV. VÁCI UCCA 36.
(Klotild-palota.)
Gyárak: { Wien, IV., Phorusplatz 9.
{ Wien, XVI., Kirchstetteng. 6.
**Alpaca, ezüst és chinaezüst gyártmányai
a legjobbak és a legolcsóbbak!**
Alapítva: 1878. — Telefon: Automata 822—54.

Szerzett jog. Azok az iparosok, akik az 1922. XII. t.-e. hatálybalépése előtt olyan ipart üztek, amelyeket csak ez a törvény kötött képesítéshez, teljesen azonos elbírálás alá esnek azokkal az iparosokkal, akik személyes képesítésük igazolása alapján gyakorolják iparukat. A törvény azzal, hogy az előbbieket szerzett jogát elismerte, hozzáférhetővé tette számukra azokat a jogokat is, amelyeket megillették a többi iparosokat is.

A champagner feltalálója. Nagy pompával ünnepezték meg a napokban Hautvillersben, Rheims mellett, Don Pérignon szerzetesnek az emléket, aki pincemester korában találta fel azt a módot, hogy champagnei újbóli habzását fenntartsa és ezzel feltalálta a champagneis gyártását, amely szűkebb hazájának annyira becsületet és jövedelmet szerzett. A vidék nem is feledkezett meg jötevéjéről, akinek az emléket, hogy megünnepelje, nagy tömeg érkezett a városkába. Egy lelkes, akít a rheimsi bibornok-hercegek bíztak meg a képviselével, óriási körmenetet vezetett és beszédekben méltatta a híressé vált pincemester emléket.

Az íható parfüm. „A kozmetikus svippsz”: ez a legújabb párisi divat. A likörrel vagy rummal töltött esokoládé: hiszen ez is egész szép dolog és felvidítja a kedélyt. De ma már isszák a parfümöt vagy jobban mondva: elegáns flakonokból cukorra esepgettik és ezzel a pupilláknak pompás megnagyobbodását érik el, sőt az arebört is úgy megszépítik, hogy nincs az a kenőcs, amely jobban megtenné. Természetesen túlságos használatnál beáll egy bizonyos „svippsz”, de nem az a szokás, amely nem valami szép, hanem a kozmetikai „svippsz”, amely elragadóan nyilvánul meg, hiszen szépséggel párosul. A nagy boulevardokon most mindenütt kínálják az íható parfümöt — és vásárolják is! De egyelőre nem az italmérésekben.

A Magyar Hét sikere érdekében minden iparosnak erkölcsi kötelessége közreműködni.

Jár-e élelmezési költség a felmondási időre? Egy perben, melyet egy elbocsátott utazó indított cége ellen, az a jogkérdés merült fel, vajjon az utazónak jár-e élelmezési költség a felmondási időre. Az alperesi cég a nála utazói minőségben alkalmazott felperesnek minden napra, amelyet úton töltött, napi 8 pengő élelmezési költséget fizetett, a havi fixfizetésen kívül. A perben végső fokon a Curia P. II. 7170—1927. számú ítéletében kimondotta, hogy a kereskedelmi utazónak az utazás tartama alatt fizetett élelmezési költségeket fizetésnek kell tekinteni s az a felmondási időre is jár. A megokolás szerint helyes a felebezési bíróságnak az a döntése, hogy az alperes által a kereskedelmi utazói részére az utazás tartama alatt fizetett élelmezési költség az utazók munkabéréhez hozzászámítandó fizetés természetével bíró illetmény volt. A táplálkozás ugyanis a létfenntartás által megkivánt elsőrendű általános emberi szükséglet kielégítéséhez való hozzájárulásnak a természetével bír s ennek folytán a fizetés kiegészítő részének tekintendő.

Szakiskola segítve. A székesfőváros 1929. évi költségvetésében a kávéipartestület szakiskolájának segítve címén 100 pengő van felvéve. Az egyenlő elbánás elvénél fogva, ugyanennyit kap a vendéglős szakiskola is. Mindenesetre jellemző, hogy a főváros mennyire méltányolja a legtöbb adójövedelmet biztosító szakmák jövőjének fejlődését.

Az özevgyi jog, szerzett jog, ezt az özevgy nem veszíti el még férjhezmenése esetén sem. Ha időközben az iparüzést abbahagyja és ipara egy éven át szünetelt, de azt újból folytatni akarja, özevgyi joga feléled és az iparigazolást személyes képesítése nélkül is, ki kell számára állítani. Tanoncot azonban csak képzett üzletvezető alkalmazása esetén tarthat.

Az ipartestület hivatalos működését nem tagadhatja meg azoktól a tagjaitól, akik tagsági díjaikkal hátralékban vannak. Az ipartestületi kényszerátvétel, kötelessége tehát azokat a hivatalos funkciókat, amelyeket átruházott hatáskörben, mint I. fokú iparhatóság lát el, valamennyi tagja érdekében teljesíteni. A hátralékos tagokkal szemben rendelkezésre áll az ipartestületnek a végrehajtás eszköze.

Az Országos Kézműves Testület f. é. október 28-án tartotta alakuló közgyűlését a Pesti Lloyd Társulat dísztermében. A közgyűlés elnökké egyhangú lelkesedéssel Hadik János gróft, ügyvezető elnökké Becey Antal országgyűlési képviselőt és az alelnökök sorába Mészáros Győzöt, ipartestületünk elnökét választotta meg.

Kávéházi és vendéglői papíráru
u. m. szalvéta, tálpapír, tölrl. papír, szalmaszal stb. nagyban gyártója a legversenyképesebb áron
EISER PAPIRÁRUGYÁR
IX., Lónyai ucca 18. — Telefon: Aut. 864—07.
A Budapesti Kávések Áruforgalmi R.-T.
kizárólagos szállítója

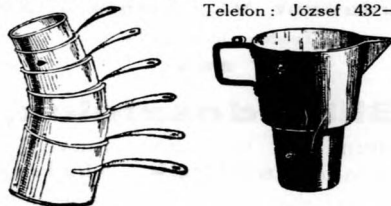

Az eredeti
SIDOL
fém-, ablak- és márványtisztításra
a legalkalmasabb!
Götzl Lipót Vegyitermékek Gyára. Tel.: J. 316-19

Figyeljünk! PIATNIK NÁNDOR
ÉS FIAI BUDAPEST
magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. — Óvakodjunk az utánzásoktól.
Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI
Budapest, VII., Rottenbiller ucca 17.
Telefon: J. 310—63, J. 453—71.
Alapították 1824.

REISZ SÁNDOR
rézműipari és cinező vállalata
Budapest, VII., Dob ucca 107 sz., Rottenbiller ucca sarok.
Telefon: József 432—27.

Állandó nagy raktár hávéházi és éttermi edényekben. Ónozasok 6 órán belül, teljes felelőség mellett eszközöltetnek. Kávéházi beinmarie (Premerie) falazását éjjeli órákban is vállalom.

WALDMANN SÁNDOR
BUDAPEST, VI., JÓKAI UCCA 6. SZ.
Telefon: Aut. 102—74.
M. kir. postatakarékpénztári száml. 23737.

Egészségügyi-, víz-, gőz-, légszesszerelvények. Fayencemosdók, pissoirok, kézmosdók. klosettberendezések kereskedése.

A legkiválóbb Szent István sörkülönlegesség
Porter sör
a Polgári Serfőzde gyártmánya

Csilárok, szellőztetők
GOLDSTEIN IGNÁC
csillárüzem és villanyberendező vállalata
SCHÄFFER BÉLÁNÉ
selyemtápaerney műterme
Motorok
Villanyeszközök
Kazinczy u. 53. Tel.: J. 428-35.
Speciális kávéházi és vendéglői berendező

A Budapesti KRÉTA Vegyészeti Gyár és Kereskedelmi Részvénytársaság
IX., Közraktár ucca 12. ☉ Telefon: Aut. 863—51.

kiváló minőségű kávéházi fábla-kréta és dáko-kréta

gyártmányai kaphatók

a Budapesti Kávések Áruforgalmi R.-T.-nél
Budapest, VIII., József körút 38. Telefon: J. 392—77

Paplan, matrác, gyapjútakaró

és mindenfajta ágynemű a 70 éve fennálló

Steinschneider cég
IV., Váci ucca 28 és VII., Király ucca 79 üzleteiben a legjobb minőségben.

Pehelypaplanai nem pelyhedzenek.

Püspöki uradalmi bérpince Rt. Vác
Központi iroda: Budapest V. Irinyi-u. 7.
Telefon: Aut. 810-37, 818-74.
Magyar palackos-bor különlegességei.

Hüttl, Bán és Mihalik

ezelőtt
Első Magyar Üveggyár R.-T. főraktára
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. sz.
Telefon: Aut. 811—35.

Vendéglői, kávéházi és szállodai porcellán- és üvegáruk a legnagyobb választéka külön ezen célra berendezett osztályunkban.

V., József tér 11. — Tel.: Aut. 802-06

„THONET-MUNDUS”
EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT FABUTOR
GYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST
IV., VÁCI UCCA 11/a.

Hajlított fabutorok
kávéházak, vendéglők, szállodák számára, közismerten legelsőrendű kivitelben.

Schiller és László
bel- és külföldi borok, pezsgőborok, rum, konyak és likörök nagykereskedése
Budapest, VI., Izabella ucca 52. sz.
Telefon: Lipót 975-72.

Hacker és Társa
chinnezüst- és alpakkaárúk
Budapest, VII., Sip-u. 6.
Telefon: József 354—55.

Kristály forrásvíz legyen mindennapi itald

Ifj. Grünwald Mór

Budapest, IV Ferenc József rakpart 6. Tel: J 361-49
Szállodai, vendéglői és kávéházi üveg és porcellán

Lehet-e havonta fizetni az üzletbért? A napilapok az elmúlt napokban megemlékeztek egy polgári perrel, amelyben a budapesti központi járásbírósa előtt arról folyt a vita, hogy az üzlet-helyiségek bérét lehet-e havi részletekben fizetni, úgy mint a lakások bérét. A kérdéses perben az alperes kereskedő, az üzlet-helyiség bérlője, azzal érvelt, hogy Budapest székesfőváros közgyűlése a múlt évben, az 1909. évben alkotott lakbérleti szabályrendelet módosításával, pótszabályrendeletben kimondotta, hogy üzletbért is lehet havonta fizetni. A járásbírósa, annak idején, ítéletében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a főváros által alkotott módosítást a bíróság nem veheti figyelembe, mert a módosító szabályrendeletet csupán a Fővárosi Közlönyben, a főváros hivatalos lapjában tette közzé, ellenben a Budapesti Közlönyben jelent ez meg s így nem tekinthető szabályszerűen kihirdetett jogszabálynak. Később egy hasonló perben ugyancsak így döntött a bíróság. A további viták elkerülése céljából a hivatalos lap egyik legutóbbi számában megjelent a szábanforgó 1631—1927. kgy. számú módosító szabályrendelet, amely többek között kimondja, hogy az egy évnegyedre járó bér az 1927. aug. 1. előtt keletkezett éves üzletbérletnél is három egyenlő részletben fizethető. A részletfizetés nem vonatkozik a külön járulékokra (házmester-pénz, külön vízmérő utáni vízdíj, stb.) Részletfizetés esetében az egyes havirészletek az illető hónap 5-ik köznapjáig fizetendők és a hátralékos részletek után, abban az esetben, ha a negyedévi alaptér a 300 aranykoronát meghaladja, havonta 5/12 százalék kamatot is kell fizetni, mely kamat a bérnegyed 2. és 3. hónapjára eső két részlet után a bérnegyed második hónapjában, a harmadik hónapra eső egy részlet után pedig a bérnegyed harmadik hónapjában az illető hónapra járó bér részlettel egyidejűleg fizetendő. Bármely részlet fizetésének elmulasztása esetén az összes még hátralékos részletek esedékessé válnak. A szabályrendelet kimondja még, hogy ha a bérlő a bért havirészletekben fizetheti és bármely részlet megfizetését az esedékességkor elmulasztja, a bérbeadó a bérletet a bérnegyed bármelyik hónapjában eszközölhető rendkívüli felmondással a bérnegyed végére felmondhatja abban az esetben is, ha egyébként a rendes felmondási idő felvesz is. Ez a rendkívüli felmondás februári bérnegyedre is szólhat.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és likőröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Magyar Hét. Lapunk múlt számában már felhívtuk kartársaink figyelmét a „Magyar Hét” propagandájában való részvételre. Azóta — mint jeleztük — a plakátok, úgyszintén számolócedulák szétszórtak, sajnos azonban nem mindenütt függesztették ki azokat. Ismételtel felkérjük kartársainkat, hogy a plakátokat függesszék ki. E helyen közöljük, hogy a székesfővárosi elektromos művek igazgatósága a november 3—11. napjain igénybevevett világítási tőbbletre 50 százalékos mérséklést engedélyezett. Minthogy a kedvezmény igénybevétele előzetes bejelentéshez van kötve, ipartestületünk irodája — minden egyes kartárs nevében — levelezőlapon kérte az elektromos művek igazgatóságától a kedvezmény engedélyezését.

GRÖF SOMSSICH TIHAMÉR
BORGÁZDASÁG- ÉS
KERESKEDELMI RT.

A Magyar Kávésok Ekvönyvének IV. évfolyama előkészület alatt áll és legközelebb sajtó alá kerül. Kérjük azokat a kartársakat akik ezt a nélkülözhetetlen és a kávéiparban egyetlen munkát meg akarják szerezni, rendeljék azt meg lapunk szerkesztőségében.

Tisztelt Kávés Urak! Ha súlyt helyeznek arra, hogy vendégeik meg legyenek elégedve; csak is **Zwack-féle Golf-Orangead-ot** szolgáljanak fel, mert az nem essenciákból készül, hanem narancsból és nincs kátrányfestékkel festve.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.
VIII., József körút 38. Telefon: J. 392—77

Mielőtt teát vásárol, próbálja ki legújabb eredeti teakeveréseinket. Teavásárlás ügyében.

A legnagyobb angol világcégekkel karöltve, melyeknek nagyszabású teauiltványeik vannak Indiában és Kínában — sikerült olyan teakeveréseket előállítanunk, melyek színre, zamatra, erősség tekintetében messze felülmúlják a kávé-soknál eddig forgalomban levő minőségeiket. E keverék ideai szüretelésű friss termésű teakból készülnek — E teákat 2½ és 5 kg-os eredeti ládáknak hozzuk forgalomba, amely csomagolás a külföldön bevált módszer szerint legjobban megfelel a kávé céljainak, tekintve, hogy nem kell kibontás után nagyobb mennyiségű teát nyitott állapotban raktáron tartania. Megjegyezzük, hogy ezen célszerű eredeti csomagolás a teák árát egyáltalán nem drágítja, mert e célra igen olcsó csomagolási módot használunk.

Mielőtt tehát teavásárlásra magát elhatározza, tisztelettel kérjük, sziveskedjék ezen legújabb teakeveréseinket okvetlenül kipróbálni és tőlünk azokra nézve mintát és árajánlatot okvetlenül bekérni. A megvásárolt teát szívesen szállítjuk folytatólagosan 2½ kg-os vagy 5 kg-os tételekben; a számla a mindenkorai szállítástól számítva fizetendő.

Állandóan raktáron tartunk továbbá friss termései Darjiling, Ceemun, Ceylon, Orange-Pecco, Souchong, Jáva teát és eredeti Lipton teakeveréseket.

Ugyancsak rendelkezésre állunk 40—60% rummal, elsőrangú vágott jamaikai rummal, úgyszintén vágás céljaira teljesen garantáltan tiszta 76%-os angol rummal, a legolcsóbb árakon.

Fried Zsigmond és Fia

műsztergályos
kávéházi és vendéglői berendezések
Budapest, VI., Király u. 39.

Telefon: József 428—14.

Billiárdasztalok,

éltermi és kávéházi márványasztalok, székek, alpakka-és ezüstözött árúk, hitelesített üveg- és porcellánárúk, **billiárdgolyó**, billiárdposztó, sakk, dominó, dákók stb. (új és használt)

Költségvetés,
árjegyzék díjtalan.

Alapítva 1888.

Dreher
Bak Sör

Springut Henrik

tojásnagykereskedő
Budapest, VI., Vasvári Pál ucca 11.
Telefon: Aut. 217—54.

Szám 8 budapesti kávé-á., éterem és vendéglő
allandó szállás

VILLÁNYI

PEZSGÓ

KÖZPONTI IRODA: V., BÉLA U. 8.

JÉG szállítását vállalja és kifogástalanul teljesíti

ERZSEBET JÉGGYÁR
RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég
Budapest, VII., Hajtsár út 153.

Telefon: József 396—32.

A „MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZÉT
EGYRÉSZT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYÁN.

Garantált teljes zsírtartalma
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Palpuszta-sajt,
Derby-sajt,
Romadour,
Imperial.
Óvári, Trappista, Casino, Roquefort,
Roquefort dobozos.
Derby Sajt és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, VIII.,
Tömö ucca 33. a. sz. Telefon: József 361-10

Tokaji konyak
Anima Tokaj konyak-likőr
Első Tokaji Konyakgyár R.-T. Tokaj.